

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Běleč, okres Kladno

Běleč č. 64, 273 63 Bratronice

Identifikátor: 600 043 321

Termín konání orientační inspekce: 18. duben 2002

Čj.	024 157/02-1111
Signatura	ob3av113

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Běleč je jednotřídní předškolní zařízení. Jejím zřizovatelem a provozovatelem je Obec Běleč, škola hospodaří jako zálohovaná organizace. Umístěna je v přízemí budovy, která je společná i pro obecní úřad a místní knihovnu. Mateřská škola zajišťuje vzdělávání a výchovu 15 předškolních dětí, které jsou ve školním roce 2001/2002 zapsány k docházce. Průměrná docházka za období od září 2001 do března 2002 byla pouze 6 dětí, celková kapacita školy není pro nedostatek dětí naplněna.

Stravování dětí zajišťuje školní jídelna místní Zvláštní školy internátní, děti na hlavní denní jídlo (oběd) do tohoto zařízení docházejí.

Mateřskou školu zařadil Školský úřad Kladno do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ke dni 1. 3. 1999, čj. 58/99-00.

Paní ředitelka pracuje v řídicí funkci od roku 1990, jmenována byla na základě výsledku konkurzního řízení ke dni 27. 1. 1998.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Hodnocení kvality vzdělávání vychází především z hospitační činnosti ve spontánních, řízených i režimových činnostech. Posuzována byla efektivita plánování, kvalita personálních, materiálně technických a psychohygienických podmínek. Hodnocena byla účinnost organizace, používané metody a formy práce, motivace a hodnocení dětí i úroveň spolupráce a komunikace v pedagogickém procesu. K vyhodnocení podmínek vzdělávání bylo využito předložených třídních a školních materiálů, rozhovorů s pedagogickými i provozními pracovníky školy.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Mateřská škola pracuje stereotypně s časově tematickými plány, ze kterých čerpá zejména dílčí úkoly většinou diferencované pro dvě věkové kategorie dětí. Z formulace hlavních úkolů školy vyplývá, že se učitelky zaměřují na přípravu dětí pro vstup do základní školy a využívají vlastních velmi dobrých přírodních podmínek k rozvoji vztahu dětí k přírodě, k jejímu porozumění a ochraně. Bližší konkretizace a rozpracování těchto hlavních úkolů do obsahu činností a v kontextu s časově tematickými plány není doloženo. Ze záznamů v Přehledu výchovné práce také není možno zjistit, zda je systematicky sledována návaznost na předchozí poznatky dětí, neboť tento dokument obsahuje pouze výčet plněných úkolů bez konkrétního obsahu realizovaných celodenních činností. Vzdělávací proces je plněn prostřednictvím výchovných složek, které se pravidelně střídají a jsou zařazovány vyváženě.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti jsou obecné a neprůkazné, současný systém je nevyhovující.

Vzdělávací proces je personálně zajištěn dvěma pracovníci (1,500 úvazek), z nichž pouze paní ředitelka je odborně a pedagogicky způsobilá k výkonu kvalifikované činnosti a má dlouhodobou praxi. Nekvalifikovaná paní učitelka pracující současně jako provozní pracovník má přirozené předpoklady pro porozumění předškolním dětem a 8 let v mateřské škole pracuje. Rozvržení pracovní doby obou pracovníků je vhodné a promyšlené, respektuje potřebu výkonu specifických činností v souladu s režimem školy a potřebami dětí. Souběžné působení obou pracovníků je zajištěno spíše výjimečně.

Úroveň kvality personálního zajištění je hodnocena jako průměrná, v rámci současných ekonomických podmínek jsou však jednotlivé funkce využity efektivně.

Prostory mateřské školy jsou omezené, ale současnému počtu zapsaných dětí zcela dostačují. Jejich materiálně technické vybavení je většinou původní, bez potřebné aktualizace a inovace. Sortiment hraček, pomůcek a techniky je pouze průměrný, literatura dětská i odborná, hudební nástroj a moderní stavebnicové soubory škoře výrazně chybí. Také zařízení školní zahrady je nedostatečné, opotřebované a vyžaduje údržbu. Školní kuchyně je zařízena úsporně, ale umožňuje zajistit pro děti přípravu přesnídávek. Zázemí pro pedagogické pracovnice je omezené.

Úroveň materiálně technického zázemí mateřské školy je hodnocena jako ještě vyhovující.

Počty zapsaných dětí odpovídají pedagogickým, hygienickým a organizačním podmínkám školy. Prostorové uspořádání poskytuje dětem dobré možnosti pro hry v celém prostoru třídy a herny. Dětská hra je v dostatečném časovém úseku využita, spontánní pohyb je v denním režimu každodenně zařazen. Pitný režim je zajištěn podle potřeb dětí, v době inspekce jej děti nevyužily. Variabilní denní režim uvádí pouze základní časy podávání přesnídávky, pobytu venku a odpoledního klidu, ostatní časy jsou přizpůsobeny provozu školní jídelny a požadavkům rodičů (podávání obědu a odpolední svačiny). Jeho aktuální využití však není reálné, protože podávání obědů pro děti je organizačně zajištěno již od 11:30 hod., zatímco pobyt venku je plánován do 12:00 hod. Individuální potřeba odpoledního spánku je respektována, také délka pobytu dětí v mateřské škole se řídí potřebami rodičů. Výzdoba prostorů školy málo dokladuje pestrost a bohatost aktivit dětí, její estetické působení je pouze průměrné.

Úroveň psychohygienických podmínek je hodnocena jako průměrná.

Řízené činnosti a spontánní činnosti

Zpracovaný plán pro celodenní činnosti doložen nebyl. Jejich realizace probíhala v dopoledním režimu s 5 dětmi, odpoledne byly přítomny pouze 2 děti. Všechny měly možnost volby činností převážně podle vlastního přání, kterou využily při spontánních činnostech dostatečně. Výběr hraček a pomůcek byl zčásti ovlivněn také učitelkou (připravená knížka a doporučené javajkové divadlo). Zacházení s pomůckami a hračkami bylo většinou účelné a správné (zejména stolní hry, puzzle, kreslení, prohlížení obrázků, manipulace s dopravními prostředky). Starší děti mezi sebou přirozeně komunikovaly, projevovaly péči o nejmladší děti a pomáhaly jim. Individualita dětí byla učitelkami respektována, např. při adaptačním režimu nového dítěte, při výběru hraček dle náročnosti. Časový prostor pro dokončování činností byl dětem poskytnut, jejich zájmy byly respektovány. Motivující a podněcující role učitelky v dětské hře nebyla však dostatečně využita k jejímu obohacování a intenzivnějšímu tvořivému zapojení dětí (viz např. bezradnost dětí při dramatizaci s loutkami).

Při řízené činnosti z oblasti rozvoje poznání a pracovní výchovy vhodně prolínaly slovní metody (popis, vysvětlení) s praktickou činností dětí. Děti pracovaly individuálně, jejich zájem o činnost byl většinou aktivní a výsledek je uspokojil. Samostatnost dětí při úklidu pomůcek svědčí o průběžném osvojování žádoucích návyků a dovedností při sebeobsluze, hygieně, oblékání a stolování. Při tělovýchovné činnosti nebyly vytvořeny ve třídě optimální podmínky, tj. větrání, uvolněný oděv dětí, odložená obuv. Všeobecné znalosti dětí odpovídají obecně jejich věku. Přenos poznatků aktivně mezi dětmi navzájem a mezi učitelkou a dětmi probíhal zejména při pobytu venku, který dobře plnil úkol vzdělávací, relaxační i zdravotní. Děti

s dospělými přirozeně komunikovaly, uplatňovaly většinou dobře pravidla dialogu. Jejich otázky byly v individuálních případech zvědavé a svědčily o pochopení přírodních jevů a vztahů mezi nimi (nejstarší děti). Individuální potřeby dětí byly respektovány, přístup dospělých k dětem byl převážně vstřícný.

Organizace spontánních a řízených činností odpovídala aktuálním podmínkám ve třídě. Kvalitní hygienické podmínky nebyly však zajištěny při ranním cvičení. Užití metody byly vzhledem k věku dětí vhodné především v řízených činnostech. Motivace k činnostem postrádala nápaditost a intenzivní citové zaujetí zejména při rozvíjení tvořivých postupů ve spontánních činnostech. Hodnocení dětí poskytovalo převážně dobře okamžitou zpětnou vazbu na jejich jednání a chování. Interakce a komunikace mezi dětmi navzájem a mezi učitelkami a dětmi byla častá, komunikační prostředí bylo většinou pozitivní.

Tato oblast vykazuje pozitiva a negativa téměř v rovnováze, úroveň je hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování a příprava vzdělávací činnosti jsou vedeny pouze formálně a neposkytují konkrétní informace o plnění vzdělávacího programu. Celkové podmínky mateřské školy vykazují citelné nedostatky především v materiálně technické vybavenosti jejího prostředí a školní zahrady.

Spontánní a řízené činnosti byly zařazeny vyváženě a poskytly dětem dostatek prostoru k vlastní seberealizaci i potřebný časový limit k dokončování činností. Zvolené organizační formy a užití metody práce převážně odpovídaly počtu přítomných dětí a věkové struktuře skupiny. Nedostatečně byla využita motivace, také hygienické podmínky nebyly při tělovýchovné činnosti optimálně zajištěny. Komunikace probíhala v průběhu celého denního režimu přirozeně a spíše vyváženě.

Celkové hodnocení kvality vzdělávací činnosti je v rozmezí průměrné až ještě vyhovující.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení podmínek vzdělávání vychází z posouzení rozsahu, efektivnosti a účelnosti plánování mateřské školy, z hodnocení funkčnosti organizačního uspořádání předškolního zařízení. Kontrolována byla předložená školní a třídní dokumentace a funkčnost nástrojů informačních systémů. Zjišťován a hodnocen byl systém vedení a motivování pracovníků a účinnost kontrolních mechanismů v činnosti ředitelky školy. Využito bylo hospitační činnosti ve vzdělávacím procesu, pozorování provozu školy, rozhovorů s ředitelkou a učitelkou školy a studia předložených písemných materiálů.

Plánování

Základní koncepční orientace mateřské školy je deklarována, doplněna je dalšími dílčími úkoly z materiálu „Minimální preventivní program“. Oba materiály odpovídají možnostem a podmínkám mateřské školy, nedostatečně však reflektují inovativní změny v předškolním školství. Plánování neobsahuje konkrétní rozpracování jednotlivých úkolů do všech oblastí činnosti školy a do oblasti řízení a nejsou k němu dokladovány další přílohy.

Plánování není uceleným systémem, jeho praktické a efektivní využití je nereálné. Tato oblast má citelně slabá místa.

Organizování

Mateřská škola je v provozu od 06:30 do 16:00 hod., provozní doba byla stanovena na základě potřeb většiny rodičů. Pracovní náplně zaměstnanců jsou vymezeny, pracovní doba je stanovena a její plnění je většinou pouze v rámci přímé výchovné činnosti dokladováno. Vymezení kompetencí zastupující učitelky (v případě nepřítomnosti ředitelky) není písemně dokladováno.

Vnitřní organizační struktura je stanovena ve „Vnitřním řádu mateřské školy“ a v materiálu „Organizace školního roku“. Materiály obsahují základní informace pro rodiče a vymezují pravidla spolupráce a odpovědnosti ve vztahu k dětem. Po formální stránce tyto dokumenty neobsahují potřebné náležitosti, tj. datum platnosti, razítko, podpis ředitelky.

Kontrolovaná povinná dokumentace - evidence dětí je vedena v souladu s obecně závaznou právní normou. Využity jsou platné tiskopisy a údaje v nich jsou převážně aktuální. Jejich uložení je přehledné a zajištěné před neoprávněnými osobami. Ve škole je doložena kniha úrazů, naopak nebyla doložena dokumentace k rozhodnutí ředitelky o přijetí dětí do mateřské školy a dokumentace o dětech s odkladem školní docházky.

Vnitřní informační systém funguje téměř výhradně individuálním přenosem informací od ředitelky školy. Vychází z každodenních úzkých kontaktů obou pracovníků, které zajišťují provoz a vzdělávací proces. Informační zdroje nejsou zajištěny dostatečně, chybí aktuální materiály z oblasti předškolního vzdělávání i řízení mateřské školy, např. „Rámcový program pro předškolní vzdělávání“ a dílčí dokumenty k plánování ředitelky školy. Vnější informační systém se vyznačuje pravidelným přenosem informací při předávání dětí, vstřícností a vzájemnou spoluprací školy a rodin dojíždějících z okolí. Písemné informace zveřejněné ve vstupních prostorách mateřské školy nejsou zcela aktuální a jejich šíře není bohatá. Výrazně chybí dokumentace průběžné činnosti s dětmi pracovníky a výtvarnými pracemi dětí i zveřejňováním konkrétních informací o vzdělávacím programu. Veřejná prezentace mateřské školy a její spolupráce s dalšími subjekty se účelně a vhodně orientuje na kulturní a společenské akce v obci.

Organizační uspořádání mateřské školy je v rámci aktuálních podmínek zajištěno efektivně a funkčně. Dílčí formální nedostatky byly zjištěny ve vedení a dokladování povinné a některé další dokumentace a v nedostatečně využívaných možnostech informování rodičů. V oblasti organizování byla zjištěna pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

Vedení a motivování pracovníků

Systém ve vedení a motivování pracovníků není konkrétně vytvořen. Nejsou vymezena pravidla ve formě motivačních a hodnotících nástrojů (kritéria) ani není zpracován plán dalšího odborného růstu pracovníků, tj. vzdělávání formou účasti na dostupných vzdělávacích akcích (např. centrum „Služba škole“ v Kladně) nebo nabídkou vhodných studijních materiálů. Práce s nekvalifikovanou paní učitelkou je zaměřena převážně prakticky na jednotný postup v režimových úsecích dne, na zajištění bezpečnosti dětí a spolupráci při plnění úkolů z časově tematických plánů.

Oblast vedení a motivování pracovníků je v současné době nedostatečně sledována. I přes pochopitelné objektivní důvody (viz pracovní doba a její náplň, dojíždění na vzdělávací akce) je zřejmé, že nejsou plánovitě vytvářeny předpoklady pro motivaci k dalšímu odbornému růstu pracovníků. V této oblasti byla zjištěna citelně slabá místa.

Kontrolní mechanismy

Vzhledem k úzké spolupráci obou pracovníků a jejich vzájemně dobrému poznání má ředitelka dostatek informací o kvalitě práce, schopnostech a osobních předpokladech učitelky. Kontrolu provozu a vzdělávacího procesu provádí běžným sledováním a posuzováním funkčnosti celé organizace a kvality práce učitelky a přijímáním adekvátních opatření při zjištění nedostatků. Systém kontroly není předem promyšleně plánován v návaznosti na stanovené cíle, hospitační činnost není systematicky prováděna. Výsledky kontrol jsou částečně obsaženy v jednání porad, ale jasné, adresné a konkrétní závěry nejsou většinou doloženy. Kontrolní mechanismy fungují v mateřské škole převážně nahodile a v dílčích krocích.

Kontrolní systém postrádá plánovitost, využití současných kontrolních mechanismů není efektivní. Oblast kontrolních mechanismů má citelné nedostatky.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování v mateřské škole obsahuje pouze základní orientaci na deklarované cíle bez promyšlené a konkretizované strategie plnění všech oblastí. Úroveň plánování je hodnocena jako ještě vyhovující.

Organizace provozu a vzdělávání je vnitřními směrnici upravena v rámci současných podmínek většinou účelně a funkčně. Dílčí formální nedostatky v dokumentaci neohrožují provoz ani vzdělávací proces. Úroveň organizování je hodnocena jako průměrná.

Oblasti vedení a motivování pracovníků a kontrolních mechanismů nejsou ve vztahu k hlavním úkolům systematicky sledovány a analyzovány a jejich využití k progresivním změnám mateřské školy je pouze pozvolné. Úroveň vedení a motivování a kontrolních systémů je hodnocena jako ještě vyhovující.

Celkové hodnocení podmínek vzdělávání je ještě vyhovující.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, Školský úřad Kladno, Víta Nejedlého 1575, 272 01 Kladno, čj. 58/99-00 k 1. 3. 1999.
- Výroční zpráva mateřské školy za školní rok 2000/2001.
- Výchovná koncepce školy, Minimální preventivní program.
- Roční plán školy.
- Časově tematické plány pro vícetřídní mateřské školy.
- Pracovní povinnosti zaměstnanců a jejich pracovní doba.
- Režim dne, Vnitřní řád školy, Organizace školního roku.
- Záznamy z porad.
- Evidence dětí (evidenční listy, evidence docházky, Přehled výchovné práce, kniha úrazů, přehled o stravování dětí).
- Podkladová inspekční dokumentace.
- Zápis z inspekční činnosti v mateřské škole ze dne 27. 5. 1996.

ZÁVĚR

Mateřská škola plní tradiční vzdělávací cíle s absencí průkaznějších změn, které vyplývají ze současných trendů předškolního vzdělávání. Aktuální materiálně technické a psychohygienické podmínky částečně nepříznivě ovlivňují průběh a kvalitu vzdělávacího procesu. Docházejícím dětem však učitelky umožňují prožívat pobyt v mateřské škole v malé skupině vrstevníků, v klidném prostředí a v atmosféře individuálně cílené péče.

Při posuzování vývojového trendu od minulé inspekce v mateřské škole v roce 1996 jsou zjištěny přetrvávající nedostatky především v oblasti koncepční práce ve vzdělávacím procesu a v zajištění podmínek vzdělávání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Marcela Ladmanová

M. Ladmanová v.r.

V Praze dne 25. dubna 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. 4. 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Marie Burešová, ředitelka

M. Burešová v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ Středočeský kraj, odbor školství, mládeže a sportu	2002-05-20	024 195/02-1111
OÚ Běleč	2002-05-20	024 194/02-1111

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány